

Vzpomínky na Šumavu, která už není

Emil Kintzl bydlí na Šumavě od roku 1939 a ve druhé polovině života se stal jejím kronikářem. Sbírá hlavně příběhy míst, která už v jeho kraji nenajdeme.

- Vjaké kondici jste oslavil pětadesátiny?

Celkem úspěšně přemáhám pocity stáří. Abych si to vylepšil u Pánaboha, letos jsem pomohl postavit u nás v Kašperských Horách dva nové kříže – připomínku, že kdysi žili na Šumavě lidé bohabojní a až na výjimky slušní.

- Práce máte pořád dost?

To jo, za zubatou se mi nechce. Když mě hledala předloni, utekl jsem. Infarkt mě dostihl doma, dorazila helikoptéra a lékaři mě dali dohromady. Jezdívám na kole a čekám na sních. Máme tady sjezdovku, kam budu chodit denně.

- Když se řekne letopočet 1939, co se vám vybaví?

Dvě vzpomínky mám z roku předchozího. Jako čtyřletý jsem cvičil na Všesokolském sletu a pak tatínek dostal 28. října v Praze přes hubu od Němců.

- A ve třicátém devátém?

Rodina se odstěhovala z Prahy do Sušice a ze mě se stal Šumavák. Patnáctého března jsem sledoval, jak přijíždějí němečtí vojáci a naši lidi pláčou.

- Co rok 1949?

Byl jsem žákem sušického gymnázia a pro studenty mého typu začala těžká doba. Sušici osvobodila americká armáda, po válce jsme se učili angličtinu, ale teď byla povinná ruština, ke které jsme měli odpor. Coby skauti jsme odmítali vstoupit do svazu mládeže.

- Vzpomínáte na rok padesátý devátý?

Nakonec jsem se přece jen stal na Šumavě učitelem a právě touto dobou zakotvil v Kašperských Horách. Pracoval jsem jako tělocvikář, začal značit turistické cesty, stal se dobrovolným pracovníkem horské služby, pomáhal vybudovat zdejší první lyžařský vlek.

- Co rok 1969?

Nejvíc mě potěšilo, když to hokejisté dvakrát nandali Sovětům na mistrovství světa. Nadávali jsme na okupanty a ještě chvíli věřili, že odjedou.

- Roku 1979 jste byl kde?

V kotelně. A přemýšlel jsem, co dělat, abych nezblbl. Doma jsem našel staré pohlednice ze Šumavy, začal se výrazněji zajímat o historii našeho kraje a stal se z toho velký koníček.

- Rok 1989?

Ten byl fajnovej, jel jsem na demonstrace do Prahy, fandili jsme Havlovi. Mohl jsem se vrátit do

školvství a kamarádi mě nutili, ať píšu knihy. První – Zmizelý kousek Šumavy – vzbudila rozruch. Psal jsem o odsunu Němců a zničení všech obcí mezi Hartmanicemi a Železnou Rudou.

- Co rok 1999?

V pětadesáti jsem si plnil dříve nereálná přání, třeba poznávat Šumavu i z německé strany.

- A 2009?

Při lyžování jsem si přetrhal vazy v koleni, tak jsem měl čas sepsat knihu o historii lyžování na Šumavě. A taky začala má spolupráce s režisérem Soukupem na seriálu Policie Modrava – vyhledával jsem mu lokace.

- Načež jste se před kamerou objevil i vy!

Filmař Honza Fischer do mě hučel, ať něco natočíme, a letos jsme dokončili padesátou epizodu série Zmizelá Šumava pro televizi Stream. Na stejné téma vydávám i knihy.

- Komu předáte slovo?

Doporučuju vám právě Jeníčka Fischera, což je filmař a muzikant z pražské Hanspaulky.

Kintzl: Politici se bez Šumavy neobejdou, ale Šumavě by bez nich bylo lépe

3. ledna 2016

Emil Kintzl na Šumavě zažil odsun Němců, vytvoření pohraničního pásma i dosídlení, pád železné opony a čtvrt století demokracie. Už třikrát vyznačil cestu Luzenským údolím k přechodu Modrý sloup, ale trasa zůstává stále zavřená. Jednaosmdesátiletý pamětník vypráví, jak se Šumava mění v posledních desetiletích.

Šumavu zná asi jako málokdo. Bývaly doby, kdy po jejích stezkách na lyžích, na kole nebo pěšky urazil i třicet kilometrů denně. V betlémě v Kašperských Horách stojí ze dřeva vyřezaná figurka, která ho zpodobňuje. V seriálu Policie Modrava mohl šumavský patriot Emil Kintzl hrát sám sebe, jeho roli ale nakonec ztvárnil Ladislav Mrkvička.

„Abych hrál sám sebe? To nešlo! Nakonec to dopadlo perfektně, nešel mu jen běh a další rozdíl je v tom, že pan Mrkvička má ještě vlasy,“ říká s úsměvem 81letý Kintzl ve svém bytě v Kašperských Horách.

Na Šumavě zažil odsun Němců, vytvoření pohraničního pásma i šumavské dosídlení, pád železné opony a čtvrt století demokracie. Dnešní podobu pohoří má s čím porovnávat a zdaleka se ještě neblíží ideálu v jeho představách.

V letošním roce se může dočkat splnění některých svých snů. Národní park bude slavit 25 let od svého založení a kromě chystané novely zákona o ochraně přírody a krajiny se bude projednávat i příprava některých nových turistických stezek nebo otevření několika hraničních přechodů.

Emil Kintzl (81 let)

Narodil se v Praze, v pěti letech se s rodiči a bratrem přestěhovali do Sušice. Po peripetiích s komunistickým režimem se stal učitelem tělocviku, působil v Hartmanicích, Srní a nakonec v Kašperských Horách. V roce 1975 byl ze školy vyhozen, pracoval jako topič. Věnoval se lyžování a turistice. I dnes značkuje turistické trasy. Je autorem tří knih (Zmizelý kousek Šumavy, O počátcích lyžování na Šumavě slovem i obrazem a Učitel na Šumavě).

Myslíte, že se nové turistické stezky podaří povolit?

Kdybychom se podívali do historie, tak vidíme, že ta krásná Šumava je pořád někým a něčím zužována. Za mého mládí přišla 2. světová válka a Šumava zmizela v Sudetech. Druhá rána přišla po válce, když zmizelo německé obyvatelstvo. Třetí ranou byl příchod bolševiků, padesátá léta a vytvoření hraničního pásma. Tehdy mizely celé vesnice, kapličky, kostely, mlýny i hamry. Bez toho života krajina osiřela. A když se zdálo, že se po sametové revoluci může blýskat na lepší časy, tak přišel národní park.

Vadí vám?

Nic proti němu nemám, ale stal se bohužel terčem pro různé spolky, a ze Šumavy se tím stalo politikum. Politici se dnes bez Šumavy neobejdou, ale Šumava by mohla mnohem lépe žít bez nich. Příroda si vždy poradí, i když to trvá dlouho. Já myslím, že by se ta nejkrásnější místa, která byla přístupná vždy, měla otevřít. Kromě Modrého sloupu třeba Jezerní stěna nad Černým jezerem. O cestě na Juránkovu chatu se ale, myslím, mezi těmi projekty jedná také.

Prošel jste Šumavu křížem krážem. Jaké je vaše nejoblíbenější místo?

Nádherných míst na Šumavě je spousta, na některá z nich se dodnes nesmí, což je pro všechny velká škoda. Asi nejvíc mě to mrzí v případě cesty z Březníku na Luzný, že se stále

nemůže běžně projít právě přes hraniční přechod Modrý sloup. Cesta Luzenským údolím je nádherná a samotný Luzný je výjimečný. Stejně jako Roklan je to hora, na kterou jsme se mohli desítky let jen dívat z dálky.

Takže byste nejraději návštěvníky pozval někam na vrcholky kopců?

Určitě. Pamatuji si, kolikrát jsme se na ně dívali a ptali se sami sebe, jestli se tam ještě někdy podíváme. Takže bychom si měli vážit toho, že se nám to nakonec povedlo. Navíc, díky orkánu Kyrill jsou dnes z těch kopců úžasné výhledy, které za pár let zase zarostou. Tenkrát jsme snili třeba o tom, že si pojedeme zalyžovat na Velký Javor, že vyrazíme na Luzný, výjimečnou homoli bez lesa.

A později jste cestu k Luznému také osobně značil.

Už třikrát. Za celých pětadvacet let se ten hraniční přechod ale otevřít nepodařilo a značení jsme buď museli sundat, nebo se o něj postarali vandalové.

Modrý sloup je přitom pro turisty na Šumavě hodně důležité místo i z historického pohledu. Myslíte, že se jej podaří otevřít letos?

Mám takový pocit, že by i pan ministr Brabec byl rád, kdyby se to povedlo. Ale víte, kolikrát už jsem něco podobného slyšel? Mám doma tlusté desky plné článků o Modrém sloupu, kde jsou jen samé sliby a názory, které nikdo nikdy nesplnil. Ministři a ředitelé se střídali, sliby zůstávají, takže jsem už dost skeptický. Moc bych si ale přál, aby se Modrý sloup nakonec podařilo otevřít a já už druhé desky nemusel zakládat.

Myslíte si, že by zpřístupnění dnes uzavřených míst neohrozilo přírodu?

Já vím, že ve skutečnosti lidé chodí na Jezerní stěnu, i když to není dovolené. Výsledkem je, že místo jedné cesty, která by tam mohla být označená, jich tam je vyšlapaných deset. Každý, kdo má trochu selského rozumu, musí vědět, že by ta jedna stezka byla lepší. Lidé by tady měli žít podle toho, jak se tady žilo dřív.

Jenže to si, na rozdíl od vás, asi málokdo pamatuje.

Tak to mají v knihách a vidí to! Víam, že jsou mezi turisty i dnes specialisté, kteří chodí a hledají podle starých plánek, kde stál třeba barák jejich předků, které vůbec neznali. Dnes zjistí, že tam je les. A to je divné, že ten život prostě vymizel, a kde ještě nějaký je, tam je omezovaný spoustou nařízení a zákazů.

Jak by tedy měla vypadat letošní Šumava podle Emila Kintzla?

Měla by se vrátit do těch starých časů, kdy tady ty vesnice fungovaly. Je jasné, že jsou to krásné hory, a jejich nabídka se stále zvyšuje, není proto divu, že sem míří stále více lidí. Lákají je sem i filmy nebo seriály, jako Zmizelá Šumava nebo Policie Modrava. Já bych těm lidem doporučil, aby nechodili jen po těch notoricky známých trasách, ale aby si vybírali stezky, po kterých ještě v životě nešli. A aby zkusili přijet i na podzim nebo na jaře.

Když člověk nahlédne do knih Karla Klostermanna, může si mimo jiné uvědomit, jak moc se zmenšují vzdálenosti. Ta odlehlost Šumavy je pryč. Nemyslíte, že i to způsobuje její vyliďnění?

Máte pravdu v tom, že lidé chodili pěšky, a tak byly vzdálenosti větší. Ale nemusely být domovy důchodců ani jesle, protože rodiny držely při sobě - když nemohl strejček, pomohla tetička. Zajímavé je, že takové statečky jsou na bavorské straně Šumavy dodnes. Chaloupka, tři kusy dobytka a s pomocí dotací to stačí. Jenže tam nikdo nikoho nevyhnal, v těch domech bydlí potomci lidí, kteří se Šumavou dýchali. U nás to bohužel už není možné, ta tradice a soudržnost byla přerušena.

Není ani čtvrt století na nápravu málo?

Lidé se mýlili, když si mysleli, že stačí, že bude revoluce a bez práce za pár let na tom budeme jako Německo nebo Rakousko. Když někdo nosí hnůj čtyřicet let na jednu hromadu, tak musí počítat s tím, že ji bude ještě delší dobu zase rozhazovat, protože to je těžší. Takže ano, myslím si, že Šumavě k nápravě ještě dost let chybí. Zároveň ale doufám, že je možné to časem napravit. A bude záležet nejvíc na lidech.

Zdroj: http://budejovice.idnes.cz/emil-kintzl-je-sumavsky-pametnik-dqf-/budejovice-zpravy.aspx?c=A160101_190134_budejovice-zpravy_khr

Projev nepřítomného Emila Kintzla

Chtěl bych připomenout nejen těm, co budou rozhodovat o zákonu pro NP, že naše Šumava stále velmi trpí. V roce 1938 nám ji vzali Němci, po válce komunisti a do současnosti jsou mnohá místa kdysi přístupná uzavírána Správou NPŠ. NP Šumava je zde již 25 let a z proklamovaných Zelených plíć Evropy se změnila zásluhou tzv. ekologistů v žádanou „Divočinu“, jejímž je prý srdcem. Nedbá se na názory lidí, kteří zde žijí a pracují-mnohdy s obtížemi. Přeshraniční cesta po níž se setkávali oba národy n. př. Modrý sloup je stále uzavřena, ač mnozí prezidenti, předsedové vlády poslanci ,hejtmané po návštěvě mnoho naslibovali, ale brzy zapomněli co slíbili a kde to vlastně byli. Je to mezinárodní ostuda našeho NP, že toto nelze s konečnou platností vyřešit. Lidé co zde chtějí žít a návštěvníci by nebyli býti z těchto nepochopitelných důvodů omezováni. Selský rozum by měl vítězit nad drahými elaboráty t. zv. vědců, kterými více unavují nežli prospívají.

Proto nás vyslyšte a nenechte se ovlivnit lidmi, co ze Šumavou nemají nic společného, ale chtějí jí diktovat, jakou má být.

Zdraví přeje Emil

Vážení přátelé, turisté, lyžaři, Šumaváci z obou stran hranice

Opět se na tomto místě, kde stávala v několika obměnách slavná Juránkova chata, scházíme, abychom si připomněli tu dávnou dobu, kdy turisté se volně pohybovali tímto královským krajem.

Zdejší chata, fungující od roku 1922 do roku 1950 s přestávkou 2. sv. války, umožňovala túry jak po státní hranici, tak do Bavor a samozřejmě i na českou stranu. Pamětníci a staré mapy dokládají mnoho přístupových cest : na Stateček, k Bílé strži, Arnovu stezku, Václavák, Dámskou, Reindlovu, Svarožní, k Černému i Čertovu jez a jiné. Tyto nám byly po Vítězném únoru zapovězeny na 40 let bolševikem. Věřili jsme, že po sametové revoluci se nám Šumava plně otevře. Tak jsme se těšili, ale jen pár let. Zřízený NP Šumava nám přinesl oponu zelenou, která se změnila jeho „péčí“ v oponu zcela hnědou. To vidíte i zde na vlastní oči.

Proto právě dnešní druhé setkání by mělo být naším protestem, proti tomu, co se na Šumavě děje.

Nemlčme! Nebojme se říci co nás zde trápí a co si o tom neřádu myslíme! Loni jsme měli povoleno odtud sestoupit k Černému jezeru cestou, spíše necestou přírodní rezervaci velmi chráněnou, ve stopách těžebních strojů a traktorů. Byl to krásný zážitek v uvozovkách.

Letos máme povoleno asi na šesti papírech až z Prahy sestoupit na vyhlídku na Černé jezero a odtud starou cestou dojít až na Špičák. Dívejte se pozorně a nezapomeňte co jste viděli. A závid'te našim dědům a pradědům. Ti směli chodit všude a také se uměli o krajinu ve které žili dobře postarat, aby ji s klidem v duši mohli předat svým potomkům. Bez rezervací, chráněných územích a parků všeho druhu. Dobře věděli, že okolní les je živí, louka a pastvina živí jejich dobytek, les dává topivo po celý rok, paseky lesní plody a že turisté nejsou škodná. Proto se po celý život starali a nepotřebovali žádná povolení, natož až z Prahy.

Co my asi zanecháme na Šumavě našim vnukům a dalším generacím???? Co?? Nebudeme se stydět, když to budou jen zničené lesy a pustá krajina bez života? To přece nechceme!! Jsme jen lidé, na rozdíl od živočichů a rostlin, nikým chráněni, chceme tu žít a pracovat v pokoji a míru, žít na opět zelené Šumavě. Šumava je přece naše, tak ať nám ji nikdo nebere a hlavně neničí! Tak ji všichni společně braňme!

Na ruinách Juránkovy chaty 29. října 2011 Emil Kintzl